

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, постављени су:

за начелника прве класе округа крагујевачког, Сретен Делић, судија Касационог Суда у пензији;

за начелника прве класе округа ваљевског, Мијаило Ковачевић, виши интендант Министарства војног на расположењу;

за начелника прве класе округа крајинског, Живојин Богдановић, начелник исте класе округа нишког, по потреби службе;

за начелника друге класе округа нишког, Тодор Станковић, генерални консул у пензији;

за начелника друге класе округа смедеревског, Сима А. Павловић, управник града Ниша у пензији;

за начелника треће класе округа београдског, Сретен Н. Ђорђевић, начелник исте класе округа смедеревског, по потреби службе;

за начелника треће класе округа врањског, Димитрије Калајџић, члан друге класе пореске управе;

за начелника треће класе округа рудничког, Љубомир Кордић, начелник четврте класе округа ваљевског;

за начелника четврте класе округа крушевачког, Милош Ђорђевић, начелник исте класе округа крајинског, по потреби службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. новембра 1902. год. ПМ 27.923 у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Божидар Мугавић, начелник друге класе округа рудничког, и

Михаило Бончић, начелник друге класе округа врањског, — на основу § 70, закона о чиновницима грађанског реда, ставе у стање покоја, с пенсијом, која им припада по годинама службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. новембра 1902. год. ПМ 27.925 у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Драгољуб Јовановић, начелник друге класе округа београдског, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пенсијом, која му припада по годинама службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. новембра 1902. год. ПМ 27.926 у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, постављени су:

за лекара среза трнавског, округа чачанског, д-р Венцеслав Стејскал, лекар сртаковског и качерског, округа рудничког, по молби;

за лекара среза таковског и качерског, округа рудничког, д-р Јосиф Недок, лекар среза параћинског, округа моравског, по потреби службе;

за лекара среза параћинског, округа моравског, д-р Павле Војтех, лекар среза брзопаланачког, округа крајинског, по молби;

за лекара среза алексиначког и моравског, округа нишког, д-р Хранислав Михајловић, лекар среза прокупачког, округа топличког, по молби;

за лекара среза ресавског и деспотовачког, округа моравског, д-р Живојин Миленковић, лекар среза беличког, округа моравског, по молби;

за лекара среза беличког, округа моравског, д-р Коста Ристић, лекар општине параћинске;

за лекара среза масуричког, округа врањског, д-р Милан Стефановић, лекар среза подунавског, округа смедеревског, по потреби службе;

за лекара среза подунавског, округа смедеревског, д-р Коста Константиновић, лекар среза масуричког, округа врањског, по молби; и

за лекара среза рачанског, округа ужичког, д-р Станоје Пантовић, доктор целокупног лекачества и питомац истога среза.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. новембра 1902. год., СМ 12.261 у Београду.

СТРУЧНИ И НАУЧНИ ДЕО

О иследнику.

(Наставак)

У осталом као што већ споменусмо, у човечијој је природи хватати се за ослободу, који још нису ни у колико постављени на сигурну основу. Тако понекад чујемо понеку околност, која је у више прилика онако испала, казало нам је нешто леко лице, те смо лако склонили, у случају, ако би се та околност испунила, да за то вежемо какву комбинацију. Та комбинација имадне нешто за себе, допадне нам се, и ми за њу вежемо другу, трећу, десету; ствар нам се допадне и може имати успеха. Ми најтачније, најбрижљивије и најподробније испитамо све поједине моменте комбинација; али да ли је била истинита она прва околност, на коју смо све друго оставили, то смо заборавили. Ревност и добра воља, да нешто учинимо, занели су нас. Заборавили смо да предузмемо хладно сондирање, те је све било узалудно. Ту има само једно једино средство: у сред мирног хода, у току, у бурном напредовању једне истраге морају се начинити паузе, у којима се неће напред продирати, већ бацити поглед натраг. Тада се узму поједини момент истраге (почињући свакад из почетка), раствори се сваки, па и најмањи добијени продукт у своје последње факторе, па кад се ови више не могу рашчлањавати, онда се сваки од њих бојажљиво испита, испита се његово порекло, његова поузданост и основаност. Кад нађемо да је све правилно у последњим елементима, онда се опет пажљиво настави једно на друго и оно што се добије испитамо тако, као да смо то први пут видели — ствар ће већином друкчије изгледати, пошто у почетку нисмо познавали ток ствари тако као сад. Али ако је оно што смо добили добило друкчији изглед но што је имало раније, онда свакад настаје питање, да ли је прилагодна са старим склопом, да ли се има шта и у чему мењати.

Не слаже ли се завршни биланс, онда ваља бити тако поштен и казати себи самом: „Погрешно сам рачунао — бриши, па почињи изнова!“

О познавању људи.

Извесан део „егзактног рада“ лежи и у тачном познавању главног материјала за

истрагу, човека. Људи, који у каквој истрази играју какву улогу, по својој вредности нису ништа друго до ли доказна средства, којима се иследник може користити мало или много, како буде умео. Траг од стопале нађен на лицу места не значи ништа за иследника који ствар не разуме, али она је јак доказ, кад иследник уме да је прочита; исто тако сведок не говори ништа или говори неистину или ствари које немају важности пред невестим иследником, докле исти сведок говори тачно, истинито и важне ствари иследнику, који га прозре и који уме да с њим поступа. А кад је какав иследник, не познајући људе, докучио истину, то онда није била његова заслуга, већ су сведоци случајно хтели да кажу истину. Жалосно је то видети, кад иследника вуку за нос они које он саслушава и воде га онамо, куда они хоће. Још није написан нити ће бити написан какав уџбеник о познавању људи, за то се могу навести само спољна средства, која се не могу употребити у особитим случајима. — За нас криминалисте има их само мало.

Једно од најважнијих, али у истини најдрагоценијих спољних средстава то је проучавање аката раније кривице. И тако иследник ће увек моћи да мирније приступи к раду, ако је оптужени већ раније одговарао, те постоје таква акта. Је ли случај само у неколико важаи, онда се та акта морају тако проучити, као да се односе на садашњи случај. Није довољно да се прочита само протокол оптуженога и неколико других важних аката. Мора се проучити цео случај а за тим корак по корак испитати тадашња одговорност окривљенога у њеном развоју и упоредити с изнесеним доказима. И после дужег времена ти људи остају знатно једнаки у начину одговарања и одбране. То наравно не значи, да ће н. пр. неко, ко је једном признао, увек признавати, или да ће он као начело своје одбране свакад изабрати то да сумњичи сведока који га терети, јер је једном тако радио — тако тачно ропски не понавља се ништа у животу — али целокупна слика, целокупан утисак, који добијамо из саслушања једног човека, искрсаваће сваки пут, кад год га будемо саслушавали и опет. Сваки онај, који тако поступа и најпре проучи ранија акта свог оптуженог, добиће приликом новог саслушања утисак: овога пута је чинио сасвим друкчије; али кад буде саслушање у неколико одмакло унапред, онда мало по мало јасније искрсава стара слика, те тако се напоследку добије несумњиво уверење: „Данас је било као и онда“, ту се има тачно оно старо држање, можда само с том разликом, што је дотични човек у међувремену више стекао искуства, постао лукавији и опрезнији, или што је остарео те изгубио ону пређашњу хитрину и вештину. Али ће свакад и најмања сенка од онога, што је некад било, још показивати јасне, разговетне контуре старе слике. Кад имамо на расположењу више ранијих аката о окривљеном и кад смо их тачно проучили, онда добијамо тако потпуно знање о њему, да у напред можемо рећи, како ће се он држати, бранити, како ће одговарати, шта му се од свега тога може веровати, шта је неистинито, и како му се односно по-

следњег можемо приближити. Проучавање аката о ранијој кривици није важно само код окривљених, већ и код важнијих сведока, који или су били раније кажњавани или су у ранијим парницама били саслушавани као сведоци. То проучавање аката о сведоцима важно је због тога, што ћемо тако моћи најпоузданије видети, шта се сведоку може веровати, докле му се може веровати, и како се код њега најлакше може изнаћи доказ, да није говорио истину.

Друго помоћно средство при познавању људи састоји се у великој пажњи приликом саслушавања и непрестаном настојавању, да се дотични прозре. Ко своје сведоке саслушава само да би их саслушао, и истраге опоравља само да би било што више бројева у деловоднику, тај ће слабо имати прилике, да позна људе. Који иследник хоће да познаје људе, томе мора свако лице, које уђе у његову канцеларију, још унапред бити интересантан објекат за његове студије. Начин, како неко улази, гледа око себе, одговара на питање, пита сам и т. д. не сме ваљаном иследнику, ни под којом погодбом, бити индиферентан. Он мора себи непрестано представљати, да ли је то лице казало истину, потпуно истину, или је лагало, или је штогод прећутало; за тим какви су за то били мотиви, у каквој је вези исказ с осталим околностима, које су ту меродавне, на што је реагирало, шта му је било важно, каква је средства употребљено, да би учинило да његови искази изгледају истинити и правилни.

То, што је иследник тако опазио, или мисли да је опазио, мора он упамтити, или још што је боље прибележити, јер то и онако може у истрази бити од вредности. Покаже ли се у току истраге какав момент, који би раније посматрано представило као правилно или неправилно, онда би се у једном случају добило утврђење у свом схватању, у другом пак морали би испитивати, зашто смо се преварили, и утврдити, где је и како постала грешка.

Али пре но што иследник да свој акт из руке, он има и опет прилике да уз и иначе потребну супер-ревизију обнови све оно што је посматрао и да упореди с добивеним резултатом. За такав рад потребно је много труда и времена, али се све то богато надокнађава интересантним и за будућност врло драгоценим добитком. Нарочито је од велике вредности, кад нам је испало за руком да неки заплетен случај потпуно разјаснимо, да се истрага још једном предузме и да се сваки исказ сведока испита на познатом стању ствари. Тада нам се објасни много којешта: сазнајемо, зашто је тај сведок говорио онако сненивајући се, зашто је онај био онако збуњен; разумевамо извесан број двосмислених, неопредељених исказа, много што шта што је изгледало удаљено слаже се, почињемо схватати нагласак, сумњу и сигурност у исказима.

Али главно средство иследнику, да би стекао познавање људи, не налази се у његовом службеном раду, већ у свакидашњем обичном животу, у дружењу с људма у обичним приликама. Ко хоће да ради, ваља да је већ изучио што му треба; до душе човек учи непрестано али у главном

треба да је већ изучен. Никакво учење није корисно без огледа. За наш посао корисно је све: сваки разговор, сваки кратки исказ, свака избачена реч, али и свака радња и тежња, свака црта, свака појава, па, чак и сваки израз лица, који код другог смо гледамо. Све то ћемо проучити и упоредити с оним што дође, што испитамо, што је истинито, стварно. Дакле искуство је за иследника врло важна ствар.

(Свршиће се)

Проститутке и крадљивице

Антропометријска студија од Д-р Паулине Тарновски

(Наставак)

Изумирање дегенерисане расе

Поред физичких знакова дегенерације, којима толико изобилују проститутке, постоји још једна, врло важна ствар, којом се оне одликују од часних жена, а то је: *непогодност за рађање*, у којој је најбоље оличено *изумирање дегенерисане расе*.

Међу проституткама које смо посматрали, налазило се њих 20% као последњи издаци некада многобројних фамилија.

Оно пак, што нас је нарочито изненадило код проститутки, — то је утврђени факт: да су већина од њих имала по неколико браћа и сестара, који беху помрли још у раним годинама.

Утицај дегенерација, као што се види, очигледан је и страховит.

Док, с једне стране, потомци дегенерисаних личности умиру у раним годинама, дотле с друге опет, једини од њих који остаје у животу као представник некада многобројне фамилије, постаје проститутка која, као таква, ретко кад бива матер или, у већини случајева, рађа мртву децу.

Случајеви нормалног порођаја код проститутки, врло су, пак, ретки.

У своме делу „*О проституцији у Паризу*“, Паран Дипател утврдио је: да на 1000 проститутки долази годишње свега 6 порођаја, што ће рећи 0.6%.

По тврђењу Дипателовом, сва ова деца умиру одмах после рођења.

Ако упоредимо број порођаја код проститутки са бројем порођаја код сеоских радница једнаких година, наћи ћемо: да он — овај број — у првом случају износи 34% а у другом 518%.

Држимо, да овим бројевима не треба никаква коментара.

У своме делу „*О проституцији*“ (Paris 1866). Јанел је констатовао: да у Француској на 100 удатих жена долази 341 порођај, од кога броја 200 деце остају у животу, — док на 100 проститутки не долази више од 60 порођаја, који дају 21 дете живо.

Већ поменути Андроник Кармело забележио је код 230 проститутки из Месине свега 48 порођаја, а Камбрини тврди, да код 2330 колико их је он посматрао, није могао забележити више од 53 порођаја.

Ова очигледна непогодност проститутки за рађање деце, утврђена је и од многих

других научника који су се, после Дишпата, занимали овим питањем, само што ни један од њих није довољно објаснио њен узрок. Сви су они, више или мање, тврдили, да једини узрок овој неподобности лежи у врло честој употреби и оболењу сексуалних органа.

Тек у последње време, а услед многобројних посматрања вршених у овоме правцу, дошло се до сазнања, да поменуте узроке ваља тражити не само у физичкој већ и у моралној сфери проститутки. Данас је већ утврђена ствар, да главни узроци неподобности проститутки за рађање леже:

- а, У аномалијама сексуалних органа,
- б, оболењу од сифилиса,
- в, злоупотреби алкохола, и
- г, оскудици стваралачке моћи.

Аномалије сексуалних органа огледају се најбоље у менструацији.

Подаци, које смо у овоме циљу и прикупили код наших 150 проститутки, показали су да је менструација код проститутки отпочињала, и то:

У добу од 11 год. код 20% прост.
» » » 12 » » 14 » »
» » » 13 » » 14-66 » »
» » » 14 » » 15-33 » »
» » » 15 » » 19-33 » »
» » » 16 » » 20-66 » »
» » » 17 » » 8-66 » »
» » » 18 » » 3-33 » »
» » » 20 » » 29-00 » »

Код сеоских раденица, пак, није било ни једне код које је менструација отпочињала у 11 год. Тек у добу:

од 12 година било их је 20%
» 13 » » » 2 » »
» 14 » » » 6 » »
» 15 » » » 24 » »
» 16 » » » 37 » »
» 17 » » » 16 » и
» 18 » » » 3 » »

Поред овога, међу сеоским раденицама налазило се њих 10% код којих се менструација није јавила у добу између 16 до 18 год.

Још нешто:

Међу проституткама налазе се њих 45-99% код којих се менструација јавља у добу између 11—15 год., док међу сеоским раденицама у овом добу старости, овај број не износи више од 10%.

Почињући од 15 год., ова размера постаје обратна, јер док доба пубертета између 15—17 год., код сеоских раденица износи 77%, дотле оно код проститутки у истом времену не прелази 30%.

Стоји дакле факт, да менструација код проститутки почиње знатно раније или знатно доцније но код удатих жена, из чега, опет, излази: да мора бити неке разлике између сексуалних органа једних и других.

Сем менструације, аномалије сексуалних органа код проститутки показивале су се још и у прераном вршењу полних односа.

Међу проституткама, које смо посматрали, ово обављање полних односа почињало је:

У добу од 9 год. код 1 простит.
» » » 10 » » 1 »
» » » 11 » » — »

У добу од 12 год. код 4 простит.
» » » 13 » » 12 »
» » » 14 » » 14 »
» » » 15 » » 33 »
» » » 16 » » 36 »
» » » 17 » » 26 »
» » » 18 » » 12 »
» » » 19 » » 9 » и
» » » 21 » » 2 »

Као што се види из ових цифара, 65 прост. (од њих 150) отпочеле су вршити полне односе у добу испод 16 год., док код сеоских раденица није било ни једне која је ове односе упражњавала пре 18 год.

Неоспорна је ствар, да ово прерано одавање полним односима, које је у противности са природним законима, мора у велико утицати на плодност код проститутки.

Други узрок неподобности за рађање код проститутки јесте, као што смо већ казали, оболење од сифилиса.

Међу проституткама, које смо посматрали, ми смо нашли њих 92 (од 150) које беху заражене сифилисом, а познат је већ факт, да сифилистичне женске побацују или рађају мртву децу или, у најбољем случају, рађају децу која умиру одмах после рађања.

Злоупотреба алкохола, која дегенерише сексуалне органе, има, у погледу порођаја, исто дјејство као и сифилис.

Чувени Д-р Ленц изражава се овако поводом штетног дјејства алкохола на рађање у опште:

— *Злоупотреба алкохола ремети правилан ток менструалних функција, умањује плодност и производи лажне порођаје.*

Ну, најглавнији узрок неподобности проститутки за рађање, а тиме уједно и узрок изумирању њихове расе, састоји се у *недовољности — оскудици стваралачке моћи* — том очитом доказу дегенерације.

Треба само посматрати идијоте, кретене, кепече и осталу недоношчад, па одмах уводим колико је ова стваралачка моћ важан фактор у одржању расе.

Опште особине проститутки

Ми смо већ једном нагласили — у уводу ових редова — да постоји велика сличност међу проституткама свију земаља и свих епоха. Сличност ова, пак, огледа се у њиховим типичним цртама, које им дају нарочити морални изглед, помоћу кога се оне довољно разликују од часних и моралних жена.

Проститутка Римљана, по своме моралном изгледу, исто се тако разликовало од римских матрона, као што се данашња проститутка разликује од часних жена и младих девојака.

Довољно је бацити један поглед ока на описе о проституткама римским, које нам пружају Петрон, Теренс и други, па одмах увидети: да се обичаји данашњих проститутки, као и њихов морални ниво, у основи ништа не разликују од оних из прошлих времена, и поред свих културних векова који их растављају. Једина је морална физиономија проститутки, која се мењала према социјалном животу појединих епоха — средини у којој су оне живе и условима под којима су се налазиле проститутке појединих земаља.

Ну, и поред свега овога, дугим проучавањем човек ће доћи до закључка, да се све проститутке могу поделити у 2 категорије према њиховим заједничким особинама и њиховој моралној сфери. У прву групу долазиле би оне проститутке, чије се заједничке особине јављају у *ослабљењу интелигенције*, док би се друга група одликовала неправилношћу физичког организма. У првом је случају, као што се види, у питању интелектуална, морална а у другом физичка страна ових створења.

Обе ове категорије, могу се даље подизати још на неколико група, о којима ће доцније бити говора.

(Наставиће се)

Врхови претију

(Криминалан догађај — Бертилонажа)

У једној најживљој и најугледнијој улици Париза извршено је убиство 19. октобра т. г. У тој улици један од чувених зубних лекара има свој атеље, а стан његов налази се у удаљенијем крају Париза. Кад је горњег дана у јутру лекар ушао у свој атеље, нашао је у њему свога слугу удављена. Сви ормани беху разваљени и опљачкани, на малој каси могло се одма видети, да су вршени разни покушаји насилног отварања. Од зликовца није било трага. Нико га није видео ни кад је дошао у атеље ни кад је отишао из њега; нико није чуо какву јачу лупњаву, нико не беше у стању да полицији и истражном судији пружи ни најповршније податке, који би могли послужити као полазна тачка за проналазак убице. Лекар је могао само толико рећи, да се његов слуга дружио са неким личностима доста сумњива изгледа. Сем овог исказа полиција за проналазак зликовца није имала никаквих других података на расположењу. —

Кадгод се у Паризу деси какво убиство увек на место догађаја долази и Бертилон, директор антропометријског института, главни проналазач чувене „Бертилонаже“, помоћу које се, разним опредељеним промером тела једна личност тако тачно описати може, да се међу хиљадама њих може одма пронаћи. И приликом овог убиства Бертилон је дошао на лице места. Податке о величини свога тела, о боји косе, очију и т. д. зликовац није, по себи се разуме, оставио на лицу места. Али Бертилону врло често пође за руком да на лицу догађаја наиђе на неке податке који му помогну да уђе у тајну самог злочина. — Тако је било и овом приликом. У атељеу налазио се и један стаклени орман у коме је било разних скупоцених ствари. Тај орман зликовац је отворио на са свим прост начин; разбио је окна на вратима ормана. Али му тај посао није испао као што треба. Један велики део стакла остао је био у оквиру читав, што је зликовцу јамачно сметало да слободно тури руку у орман и да покупи драгоцености. То је приморало зликовца да стакло дохвати између палца и кажипрста, па на тај начин, трзањем и климатањем; да га покуша извући из оквира. На том стаклу дакле остали

су потпуно отисци врхова прстију. Ово је био, сумње нема једини траг убице.

Бертиљон је наредио да се стакло пажљиво извади из окна, да се однесе у његов лабораторијум па да ту извиди, да ли је човек, чији су врхови прстију остали на стаклу отиснути, у току минулих осам година имао посла с полицијом. Од осам година па овамо Бертиљон је своја многобројна мерења и разне знаке, које снима са уапшених допунио са нова четири проналаска: са отиском палца, кажи-средњег и златног прста. Сваки апсеник који му је приведен, морао је огаравити своје прсте и отиснути их на табак беле артије; то су биле у неком виду карте посетнице које су зликовци остављали Бертиљону. Хиљадама веома ситних цртица, којима је ишарана кожа на врху једног прста, пружају слике, које нису једнаке ни код појединих прстију једне и исте руке, а далеко мање код прстију разних руку. Доиста нема ни два човека, код којих би са врха цртежа четири прста били потпуно једнаки. Бертиљон је поделио отиске врхова прстију у четири типа које је означио са римским самогласнима Е, Ј, О, У (Е, И, О, У). — Код првог типа вијугају се ситне црте коже на врху прста с лева, код другог с десна у једној отвореној котурасту мрежу. Трећи, са О означени тип има слику кружног котура, а код четвртог типа црте се вијугају таласасто на више. Како сва четири прста, о којима је реч, могу имати један од горња четири типа, то је онда по себи јасно — о чему се у осталом сваки на своје прсту тако уверити може — да се појављују безброј комбинација.

Отисци врхова прстију, које је Бертиљон нашао у атељеу зубног лекара, градили су нарочите тешкоће његовом истраживању. На унутарњој страни стакла био је отисак палца, а на спољњој страни били су отисци кажи-средњег и златног прста. Сlike су се станале, што је и природно, једна у другу. После петодневног рада Бертиљон је био у стању, да сваки отисак засебно снимки, и да га фотографским путем четвороструко увелича.

Двадесет минута, пошто су фотографије готове биле Бертиљон је изјавио: *Убици је име Шефер!*

Фотографије откриле су Бертиљону ону тајну, која се у антропометријском институту зове: *„име прста“*. Отисци на стаклу показали су за палац слово Е, на кажи-прст слово Ј, за средњи, односно златни прст слова и и о (римска слова). Међу антропометријским картама архиве, биле су само две, које су носиле *„име прста“ ЕЈУО*. Једна карта упућивана је на личност, која се већ од две године налази у затвору, према томе та личност није се могла довести у везу са овим извршеним убиством; друга карта упућивана је на једног човека, који је због разних преступа имао више пута посла с полицијом. Даљим испитивањем несумњиво се утврдило, да је човеку, који је убиство извршио, име *Шефер*. Отисци прстију на стаклу и архивној карти са свим су се подударали.

Даљи посао имала је да изврши полиција. Она је знала адресу Шеферове матере. На њу је одмах обратила пажњу, ухватила је писмо, које је она добила од

свог сина из Марсеља, куда је он после извршеног злочина побегао био. На тај начин полиција је сазнала његову адресу, и била је у стању, да га ухвати један сат раније, пре но што је хтео да се крене бродом за Америку. На испиту убица је признао све. Три дана раније полиција беше уапсила једну личност, на коју беше пала јака сумња, да је злочин извршила; благодарећи Бертиљоновом проналаску, овај невини пуштен је одма у слободу.

Има ли јачег добита о вредности модерног и стварног испитивања за личну и имовну безбедност, него што је проналазак зликовца помоћу тако слабих отисака врхова прстију на стаклу. —

Бертиљон је доиста за криминалистику славан човек, а овај догађај иде у прилог нашег тражења, да се у нашој полицији једном уведу његов проналазак, који већ имају остале модерне престонице.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Разбојништво на ратном броду. — Ноћу између 2. и 3. ов. м-ца извршено је на немачком ратном броду „Лорелај“ у грчком пристаништу Пиреју једно грозно убиство, а у исто време нестало је са брода и гвоздена касета, у којој су се чували сви званични документи тога брода. Овај ужасан злочин узбунио је у највећој мери све духове у грчкој престоници, где се мислило да су тај злочин на броду једне велике силе извршили грчки разбојници.

Немачки стационаран ратни брод „Лорелај“ стигао је око половине октобра у пирејско пристаниште, где је грчка бродарско-грађевинска фирма Василејадес имала да изврши на њему знатне оправке и то у року од три месеца дана. Пошто се оправка распостирала на цео брод, те се у просторијама брода није могло становати, официри са брода узели су себи станове у Атини и Фалеронд, а за мрнаре је узета под кирију једна кућа у Пиреју. На броду су преко дана радили неких тридесет радника. 3. ов. м-ца радници су у вече, као обично оставили брод, на коме је остао одред од 5 мрнара са једним подофициром — Францом Бједрицким. Овај се наместио да спава на једном кожном дивану у командантовом салону, а мрнари су се сместили на стражњем од салона појаче удаљеном делу брода. Један од мрнара био је на стражи на палуби.

Око пола четир сата из јутра стигао је на обалу дежурни официр и по обичају дао је звидалком знак стражару на „Лорелају“, да му се пошље чамац. Но на његов сигнал није добио никаква одговора. Није му остало друго, него да дозове мрнаре из магацина на обали, у коме су биле смештене ствари њихова брода и да се са њима одвезе на једној барци до брода. Пошто се официр успео уз степенице на брод, узалуд се обазирао на све стране да сагледа стражара — овога не беше nigде. То га јако узнемири. Но његова узнемиреност постаде много јача, кад опази локве од крви које му се поред слабе светлости фењера указаше. Он одмах разбуди одред страже и пође с њима журним кораком у салон у коме је био подофицир. У салону

им се указа ужасан приказ. Диван, сто, под, вунена ћебета, са којима се подофицир покрио, све то беше у крви огрезло. Подофицира не могоше nigде наћи. У једном ћошету салона била су смештена два тешка гвоздена сандука. Мањи, у коме је била касета брода смештена, стајаше на свом месту, но већег, који је 250 килограма тежак и у коме су се чували документи брода, не беше nigде. Овде беше очевидно извршено убиство са разбојништвом. Крвав траг који је водио на палубу до степеница показиваше, да је тело убијеног подофицира бачено у море. Мрнар, који беше у то време на стражу одређен, Конрад Колер, нестало је такође без трага и гласа. Најпосле запазише, да је нестало и једног чамца с брода. Све просторије брода су најпажљивије претрагане а о догађају извештени су заповедник брода и официри. Капетан-лајтнант фон Рајтер. Заповедник брода у брзо је дошао на лице места, те нареди да се о догађају извести немачки консул и грчке власти, а замоли уједно заповедника руске ескадре, која се у пристаништу налазила, и пристанишну власт да му пошаљу гњураче, да трагају у морској дубини за лешевима. У Пиреју је стигао и секретар немачког посланства барон Лангверт, да учествује у истрази, а доцније стиже и сам немачки посланик гроф Плесен са секретаром бароном Грисингером и генералним консулом Лидерсом.

Пошто су спуштени у море сви чамци и барке „Лорелаја“ у море, отпоче се тражити дуж целог пристаништа нестали чамац. Нађоше га после подне у близини тако-зване Темистоклове куле — светиље, која се уздигла над једним кршем. Чамац беше јако оштећен и видело се, да су га разбојници покушавали уништити. Не далеко одатле, поред самог „гроба Темистоклова“ нађен је у једној ували, за један метар испод морске површине гвоздени сандук. Разбојницима није пошло за руком да га обију и у њему се нашао нетакнут цео садржај. У осамљеној кући поред куле светиље нађене су неке ствари из чамца, и алати за обијање. Пошто становници те куће даваху збуњене одговоре, ухапсисе их. Међутим је пошло за руком грчким и руским гњурачима да нађу леш убијеног подофицира за неких 20 метара од брода. Сигурном руком беше му пререзана главна артерија на врату, што је проузроковало моментану смрт. Осим тога је имао незнатну рану на челу. Но мрнара Колера, који је био на стражи, кад је убиство извршено, не могоше nigде наћи. Ономе, ко га нађе обећао је заповедник „Лорелаја“ 500 драхми (динара) награде, а ономе ко би убице пронашао 1000 драхми. Грчке власти развиле су најживљу акцију, но узалудно — ни мрнару Колеру ни убицама не могоше у траг ући.

У седам сати изјутра 6. о. м. вршио је полицијску службу на парном трамвају од Фалерона за Пиреј полицијски редов Саонтис. Њему паде у очи један странац у мрнарском оделу, које беше блатом умрљано. Ишао је замишљено између шина трамвајских и склонио се у страну тек кад му се трамвај тако близу примакло, да га скоро прегазе. Полицијцу се учини овај странац сумњив и како је трамвај

